

УДК 001.895

А.В. Донченко

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «УКРНДІВ»

В статті наведені загальні положення щодо організації та планування інноваційних процесів та інноваційної діяльності в ДП «УкрНДІВ».

Виконання стратегічних завдань інноваційного розвитку та модернізації підприємства можливо лише при створенні ефективних механізмів управління інноваційними процесами, що включають планування, організацію, регулювання та контроль. Результативність інноваційної діяльності визначається, як правило, вибором напрямку інноваційної діяльності, обґрунтуванням плану інноваційного розвитку та раціональністю форм і методів реалізації інновацій. В зв'язку з ростом вимог органів державного управління щодо інноваційної діяльності державних підприємств виникає необхідність формування науково обґрунтованих та таких, що враховують сучасні вимоги рекомендацій щодо організації та планування діяльності об'єктів і всієї інфраструктури ДП «УкрНДІВ» шляхом інноваційного розвитку на близьку та довгострокову перспективу.

Інноваційна діяльність передбачає комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових заходів, які в кінцевому результаті приводять до інновацій. Стадії процесу інноваційної діяльності поширюються на весь життєвий цикл продукту або технології, створення нового продукту або нової технології. Мету та завдання інноваційного процесу характеризує технологічна стратегія підприємства. Склад процесу інноваційної діяльності представляє програма інноваційного розвитку підприємства.

Інноваційний проект представляє собою комплекс науково - дослідних досліджень, організаційних, інвестиційних, маркетингових та інших заходів, відповідним чином організованих та оформлених комплектом проектної документації.

Наступним етапом досліджень повинна бути розробка технологічної стратегії підприємства, яка повністю повинна узгоджуватися з метою, завданнями та термінами реалізації і підкріплюватися ресурсами. Метою технологічної стратегії повинна бути забезпеченість конкурентної переваги підприємства на довгострокову перспективу, а в наш час і довгострокове виживання з метою розвитку вітчизняної науки транспортного машинобудування.

Важливе місце займає інноваційна інфраструктура. Основними функціями інноваційної інфраструктури є комерційна діяльність, трансфер технологій, консалтинг в галузі управління інноваційною діяльністю, захистом та юридичним супроводом інтелектуальної власності та пошук фінансування інвестиційних проектів.

© *А.В. Донченко, 2013*

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

Серед важливих заходів тут може бути організація виставкової діяльності, підготовка та перепідготовка кадрів, міжнародне співробітництво, а також забезпечення процесів управління в галузі науки і інноваційних технологій, що направлені на підтримку та розвиток інновацій.

Залог успіху діяльності ДП «УкрНДІВ» на перспективу неможливий без процесу цих інновацій, які повинні включати в себе розробку та впровадження технологічно нових видів теоретичних та експериментальних досліджень по створенню нової техніки для залізничного та міського колійного транспорту, або технологічного удосконалення виробничих методів, які стосуються наукових досліджень та методів їх передачі замовнику. Для успішного розвитку підприємства процес інновацій повинен базуватися на використанні нового випробувального обладнання та програмного забезпечення, застосуванням нових технологій, суттєвих змінах в процесі теоретичних та експериментальних дослідженнях та суміжних виробничих процесів по забезпеченню згаданих робіт на високому науковому рівні. Нові або в значній мірі удосконалені виробничі методи у допоміжних видах діяльності, таких як технічне обслуговування та ремонт, операції щодо закупівель, бухгалтерський облік та комп'ютерні послуги базуються на використанні нових або значною мірою удосконалених технологій, виробничого обладнання та програмного забезпечення, оновлення парку токарних, фрезерних та верстатів для свердління, без яких неможливо обійтись у виробничому процесі.

Велику увагу для сталого розвитку підприємства необхідно звертати на реалізацію маркетингових інновацій, використанню нових методів продажу та презентації наукових продуктів, створенню умов для їх руху на ринку збуту, формування нових цінкових стратегій.

Організаційні інновації передбачають реалізацію нових методів управління та прийняття управлінських рішень, організацію робочих місць, в тому числі і додаткових, організацію зовнішніх зв'язків, формування нових структур та механізмів управління, впровадження нових стандартів ДП «УкрНДІВ».

Суб'єктами інноваційної діяльності є організовано оформлені органи управління процесами інноваційної діяльності, які здійснюють повний управлінський цикл, а саме: планування, організацію, регулювання (координацію та стимулювання), а також контроль за інноваційною діяльністю.

В табл. 1 наведені етапи диференціації об'єктів інновацій за рівнем новизни та ступеню радикалізму у змінах у виробництві та управлінні підприємством, які є загалом загальними і для підприємств іншої сфери діяльності.

Високоризикові та крупно масштабні інновації пов'язані з невідомими параметрами інноваційного процесу як однієї з форм невизначеності. Вони, як правило, пов'язані з глобальними інноваціями і стосуються всієї системи виробництва та управління підприємством. Ці інновації у діяльності ДП «УкрНДІВ» включаються в технологічну стратегію та розробляється окрема програма інноваційного розвитку інституту.

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

Таблиця 1. Диференціація об'єктів інновацій за рівнем новизни та ступеню радикальності змін в системі виробництва та управління підприємством

№ з/ч	Рівень новизни	Масштаби змін			
		Незначні	Помірні	Високі	Повне оновлення
1	Новизна на національному та міжнародному рівнях			Високоризикові, ризикові та великомасштабні інновації	
2	Галузева новизна		Ризикові та масштабні галузеві інновації		
3	Новизна на визначеному ринку		Ризикові та локальні інновації		
4	Новизна на рівні підприємства	Малоризикові та локальні інновації			
5	Новизна на рівні підрозділу підприємства	Винаходи, створення програмних засобів, твори			
6	Новизна на рівні окремих співробітників підприємства	Дисертації, вища освіта, підвищення кваліфікації			

Національні інновації застосовуються в масштабах України. Як правило, вони застосовуються і в інших країнах. ДП «УкрНДІВ» тісно співпрацює з ВАТ «РЖД» та іншими розвинутими країнами в частині теоретичних та експериментальних досліджень щодо створення інноваційного рухомого складу. Основні ризики таких інновацій пов'язані з невизначеністю, що має зв'язок з невідповідністю середовища змін в системі виробництва та управління, зовнішнього середовища країн – інноваційних лідерів.

Галузеві інновації, що застосовуються в ДП «УкрНДІВ», є частиною технологічної стратегії галузі. Для них повинні розроблятися галузеві програми інноваційного розвитку. Контролює виконання цих програм Міністерство промислової політики України.

Також підрозділами ДП «УкрНДІВ» розробляються інноваційні програми розвитку кожної окремої науково-дослідної лабораторії і кожного допоміжного підрозділу, які передбачають створення або придбання нового випробувального обладнання, програмного забезпечення, організацію методик щодо наукових досліджень по створенню або удосконаленню нової техніки для магістрального, міського та промислового залізничного транспорту. Ці інновації відносяться до малоризикованих та локальних зв'язків і в основному з вже відомими технологічними процесами, методами, методиками та програмним забезпеченням, які використовуються також на інших підприємствах в Україні та закордоном. Процеси інновацій в цьому випадку є основними і здійснюються у відповідності з технологічною стратегією підприємства.

В табл. 2 наведений процес інноваційної діяльності в ДП «УкрНДІВ» та його основні етапи (стадії).

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

Таблиця 2. Процес інноваційної діяльності в ДП «УкрНДІВ»

№ з/ч	Оцінка інноваційного потенціалу та технічний аудит	Розробка технологічної стратегії та програми інноваційного розвитку	Реалізація програми інноваційного розвитку	Експертиза результатів та оцінка впливу на вартість продукту (послуги)
1	2	3	4	5
1	Аналіз існуючої в ДП «УкрНДІВ» практики інноваційної діяльності та її результатів, з метою виявлення недоліків	Визначення заходів для реалізації програми інноваційного розвитку	Розробка програми інноваційного розвитку підприємства та комплексу документів стратегії розвитку ДП «УкрНДІВ» на перспективу до 2018 р.	Визначення зв'язку між компетенціями персоналу та інноваціями, що підлягають реалізації
2	Формування перспективи технологічного розвитку	Планування впровадження нових підходів до організації інноваційної діяльності інституту	Забезпечення реалізації координації та регулювання стратегії	Фіксація результатів реалізації стратегії і програм інноваційного розвитку інституту, заохочення персоналу
3	Формування місії стратегії та напрямків інноваційного розвитку інституту	Розповсюдження місії, мети і суті стратегії та програми розвитку інституту		Оцінка впливу результатів реалізації стратегії та програми розвитку інституту
4	Узгодження стратегії та основної мети програми інноваційного розвитку	Формування інноваційної культури та перебудова інфраструктури у відповідності до потреб управління інноваціями	Оцінка результатів окремих етапів заходів стратегії та програми інноваційного розвитку інституту згідно до чинної нормативної документації	Аналіз проблем і визначення напрямку удосконалення стратегії та програми інноваційного розвитку і підходів до управління інноваціями

Під час управління інноваційними процесами як на стадіях планування та організації, так і на стадіях контролю й регулювання інноваційної діяльності чітко визначенні зв'язки між компетенцією персоналу, конкурентними перевагами та стратегіями, що реалізуються, а також програмами інноваційного розвитку підприємства.

Усі стадії щодо розробки інноваційної діяльності регламентуються чинною нормативною документацією системи якості ДП «УкрНДІВ».

Витрати на інноваційну діяльність підприємства включаються у фінансові плани інституту на період їх реалізації.

Контроль за інноваційною діяльністю підприємства здійснюється як внутрішній, так і зовнішній з боку Міністерства промислової політики України.